

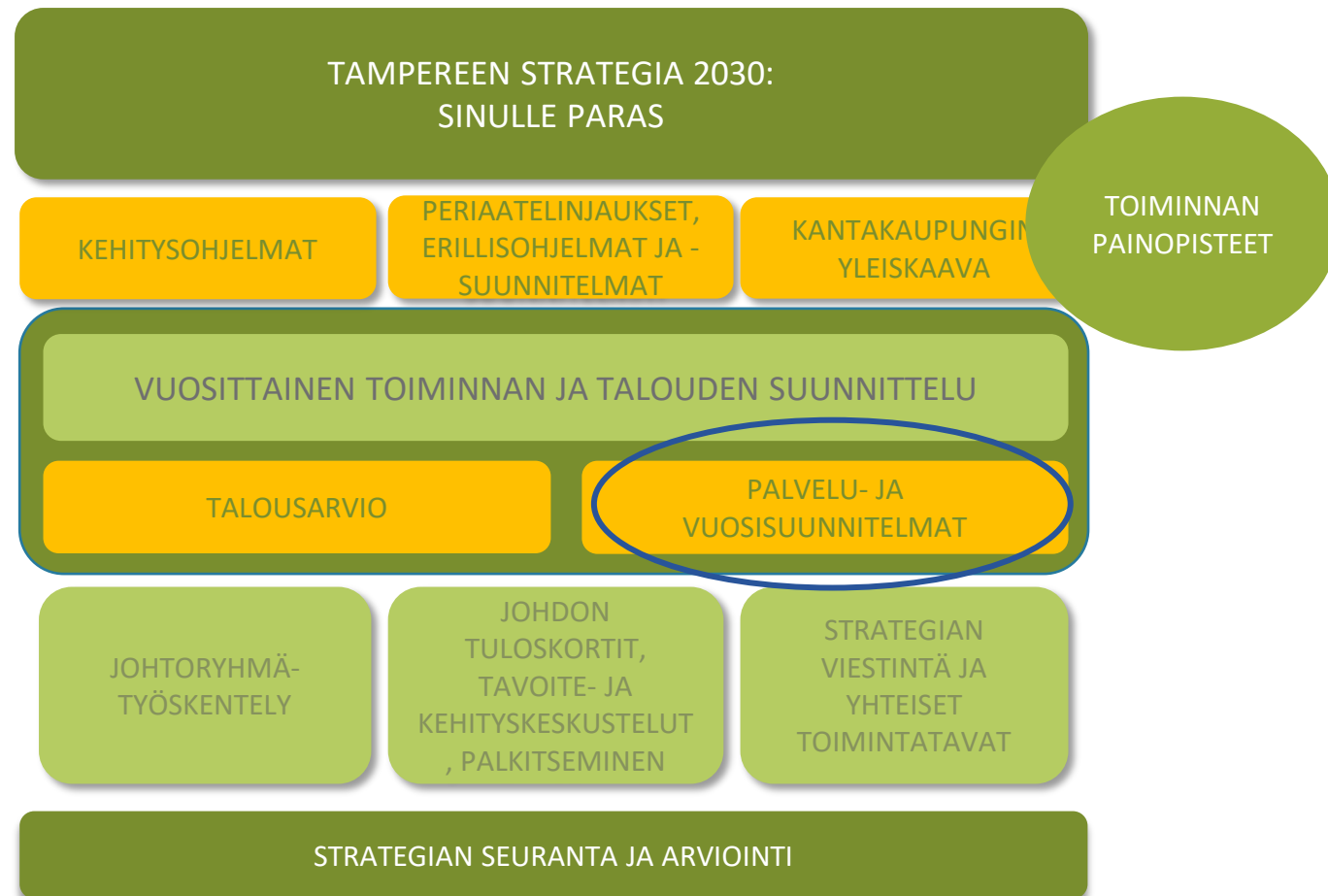

Sosiaali- ja terveyslautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelmaraportti

Tammi-huhtikuu 2021

Palvelu- ja vuosisuunnitelma

- Lautakunnan palvelu- ja vuosisuunnitelma on osa kaupungin strategista johtamisjärjestelmää, jolla tuetaan toiminnan strategian mukaista suunnittelua, kehittämistä ja johtamista.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelma valmistellaan osana vuosittaista toiminnan ja talouden suunnittelua. Se tarkentaa ja toimeenpanee strategiaa, strategiaa täydentäviä ohjelmia ja suunnitelmia sekä vuosittaista talousarviota.
- Palvelu- ja vuosisuunnitelmaan kootaan keskeiset sisällöt lautakunnan alaista toimintaa ohjaavista strategisista tavoitteista ja linjauksista sekä niitä toteuttavista toimenpiteistä. Lisäksi palvelu- ja vuosisuunnitelma sisältää kuvauksen palveluryhmien ja -yksiköiden toiminnasta ja taloudesta sekä riskiprofiilin ja keskeiset sisällöt henkilöstö- ja koulutussuunnitelmasta.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Toimenpidekokonaisuudet

Toimenpidekokonaisuuksien raportointi

- Toimenpiteen etenemistä arvioidaan liikennevalovärein:

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan

Toimenpiteen arvioidaan toteutuvan osittain

Toimenpiteen arvioidaan jäävän toteutumatta

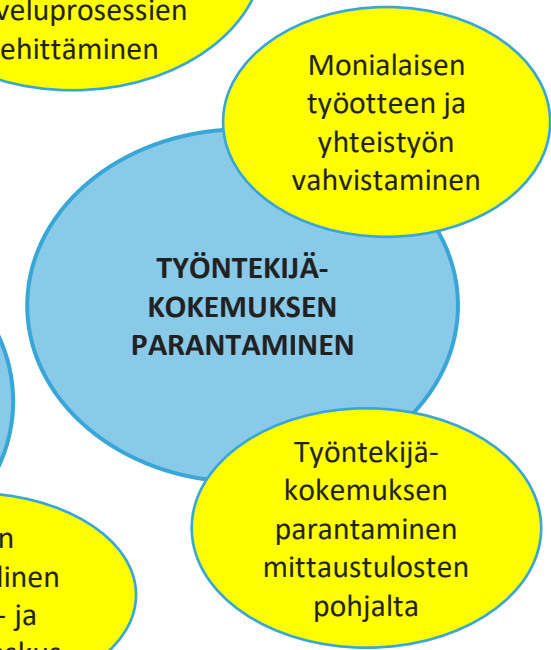
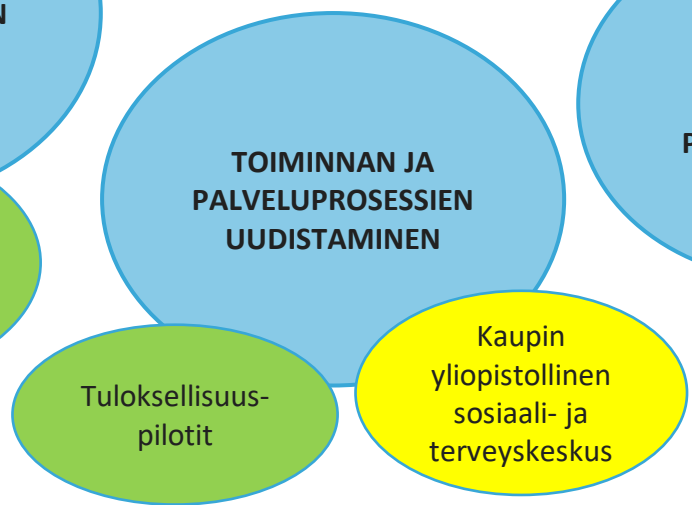
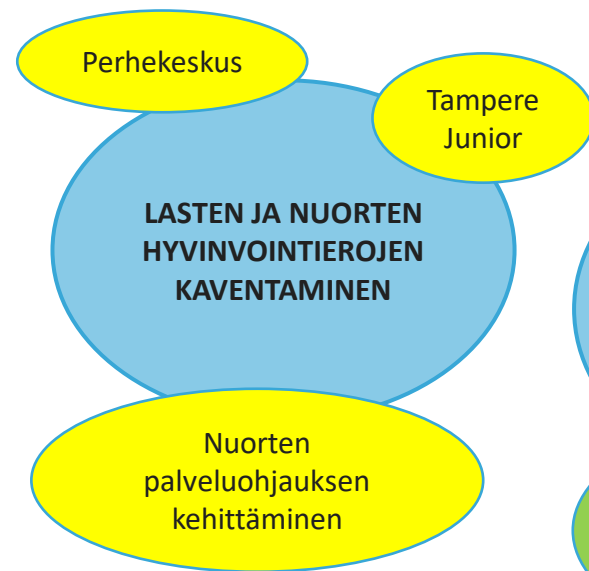
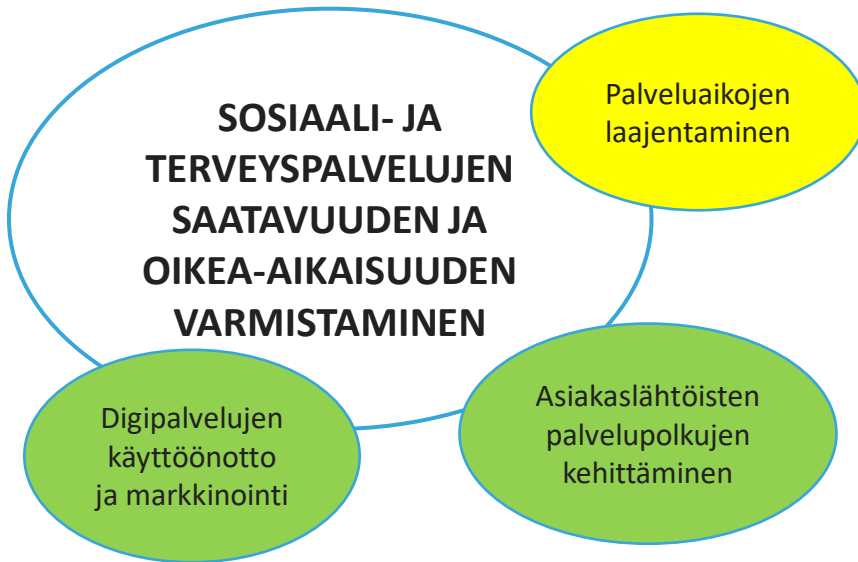

Toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida

- Mikäli toimenpiteen arvioidaan jäävän toteutumatta, toteutuvan osittain tai toimenpiteen toteutumista ei voida arvioida, raportoidaan lautakunnalle poikkeamasta tarkemmin ja esitetään korjaustoimenpiteitä. Lautakunnalle raportoidaan myös keskeisistä onnistumista.
- Vuoden 2021 palvelu- ja vuosisuunnitelmien toimenpiteiden raportoinnissa huomioidaan koronatilanteen vaikutukset siltä osin, kuin se kunkin toimenpiteen osalta on mahdollista tai tarkoituksenmukaista.

Toimenpidekokonaisuuksien eteneminen 1-4/2021

- **Aukioloaikojen laajennus eri palveluissa ei ole edennyt suunnitellusti pääasiassa koronapandemian torjumisen ja siihen liittyvien rajoitusten vuoksi.** Koronarokotuksia on kuitenkin järjestetty virka-ajan lisäksi iltaisin ja viikonloppuisin tavoitteen mukaisesti. **Aikuissosiaalityössä puhelinaikojen laajentaminen on viivästynyt** toiminnallisen kehittämisen vuoksi.
- **Psykiatrisen vuodeosastohoidon käyttö on lisääntynyt edelleen.** Hoitovuorokaudet ovat lisääntyneet tammi-maaliskuussa 6,7% edelliseen vuoteen verrattuna. Koronapandemian lisäksi tähän on vaikuttanut lääkäriresurssien vajeus psykiatrisessa avohoidossa. Pirkanmaan sairaanhoitopiiri pyrkii jatkuvasti rekrytoimaan psykiatriseen avohoitoon lisää lääkäreitä ja kehittämään avohoidon toimintaa integraation tavoitteiden mukaisesti.
- **Lasten ja nuorten palveluissa on koronapandemiasta aiheutuvaa hoitovelkaa** muun muassa koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa, neuvolapalveluissa sekä perheneuvolassa. **Asetuksen edellyttämiä terveystarkastuksia ei pystytä kattavasti toteuttamaan.** Myös erilaisia **ryhmätoimintoja on jouduttu perumaan tai muuttamaan etäryhmiksi**, ja toiminnan painopiste niiden osalta siirtyy syksyyn.
- **Työtyytyväisyys on heikentynyt vastaanottopalveluissa koronapandemian aiheuttaman kuormituksen vuoksi.** Työntekijöiltä on kerätty aktiivisesti palautetta työtyytyväisyydestä, ja asiasta on keskusteltu tiiviisti lähijohdon kanssa. Johdon edustajat ovat jalkautuneet yksiköihin keskustelemaan tilanteesta. Lisäresurssia on järjestetty erityisesti pienempiin yksiköihin, joissa perustoiminnan järjestäminen on vaikeutunut.
- **Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on rekrytointihaasteita ja huoli henkilöstön jaksamisesta.** Henkilöstön vaihtuvuus kuormittaa sekä lähiesimiehiä että työssä olevia työntekijöitä ja tuo epäjatkuvuutta asiakastyöhön.
- **Monialaisen työtteen ja yhteistyön vahvistamiseen tähtääviä koulutuksia ei ole täysimittaisesti voitu toteuttaa** koronapandemiasta johtuen, vaikka osa koulutuksista on voitu järjestää etänä.
- **SYK Kiinteistöt OY vetäytyi Kaupin yliopistollisen sote-keskuksen investorin ja toteuttajan roolista.** Uutta sijoituspaikkaa selvitetään, ja hankesuunnittelu on tehtävä osin uudelleen. Uuden toimitilan käyttöönotto siirtyy vähintään vuoteen 2025. Toiminnallista kehittämistä jatketaan itäisellä keskusta-alueella.
- Asiakas- ja hallintotyön tehostaminen robotiikalla ja automatisaatiolla on edennyt odotettua hitaammin. Alue-Pegasos-projektissa on käyttöön otettu tietovarasto, joka toimii Tampereen tietojen lähteenä. **Tiedonsiirron tietovarastosta maakuntatasoiseen tietoaltaaseen arvioidaan toteutuvan kesäkuussa 2021.**

Palveluaikojen laajentaminen

- **Vuodeosastoilla on lisätty virka-ajan ulkopuolista potilaiden vastaanottoa**, mikä yhdessä muiden toimenpiteiden kanssa näkyy erikoissairaanhoidon vuodeosastohoidon käytön vähentymisenä.

Digipalvelujen käyttöönotto ja markkinointi

- **Lääkeautomaattien määrä on kasvanut** alkuvuoden aikana 25 %.
- **Vahvan tunnistautumisen edellyttämien digipalvelujen käyttö on lisääntynyt** tammi-huhtikuussa reilut 22% viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Kasvun taustalla on erityisesti Pegasoksen lisääntynyt käyttö terveysasemien uuden toimintamallin sekä koronarokotusten ajanvarausten myötä.
- Digiagentit ovat kartoittaneet digipalvelut, laatineet **markkinointisuunnitelman** ja ensimmäiset toteutukset ovat käynnistyneet.
- **Kotidigi-alustan käyttöön otto on sujunut suunnitelman mukaisesti.**
- **Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa on otettu käyttöön ja pilotointiin useita verkkomuotoisia palveluja.**

Asiakslähtöisten palvelupolkujen kehittäminen

- **Lielahden ja Kaukajärven terveysasemat ovat siirtyneet uuteen toimintamalliin.**
- **Kotihoidon asiakkaiden Acuta-käynnit ovat vähentyneet tammi-helmikuussa omassa tuotannossa 22 %** viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.
- **Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen asiakaskäynnit on pystytty toteuttamaan pääasiassa lähikäynteinä** ja tarvittaessa asiakkaan pyynnöstä etäkontakteina. Uusia toimintatapoja on kehitetty ja etäyhteyksiä hyödynnetty myös asiakastyössä eri yhteistyötahojen kanssa. Priorisoinnin avulla on esimerkiksi kouluterveydenhuollossa **kohdennettu työtä erityistä tukea tarvitseviin asiakkaisiin.**
- **Sosiaali- ja kriisipäivystyksessä on pystytty koronatilanteesta huolimatta vastaamaan kiireellisiin sosiaalihuollollisiin ja lastensuojelullisiin tilanteisiin.**

Palvelujen vaikuttavuuden vahvistaminen

- Uuden ostopalveluhankinnan myötä **suuhygienistien vastaanottoaikoja on ollut huomattavasti aiempaa enemmän käytettävissä.**
- **Acuta-päivystyskäynnit tammi-maalikuussa 2021 ovat vähentyneet 4,5 %** edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Käynnit per 1000 asukas ovat vähentyneet 5,9 %.

Tiedolla johtaminen

- **Tiedolla johtamisen kehittäminen edistyy suunnitelman mukaisesti** muun muassa palveluryhmien automatisoidun tietojenkeruun ja julkaisun osalta. Toiminta-, talous-, henkilöstö- ja palautetietoja hyödynnetään myös osana palveluryhmien tuottavuusraportoinnin kehittämistä. Datan laatua parannetaan muun muassa Pegasos-tietojärjestelmän kirjausohjeita päivittämällä.

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen järjestäminen ja palveluprosessien kehittäminen, sisäisen koordinaation kehittäminen sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen vieminen osaksi peruspalveluita

- **Päihdepalveluissa on käynnistetty kokemusasiantuntijatoimintaa** oman tuotannon palveluissa. Ostopalveluihin kohdentuvan kokemusasiantuntijatoiminnan osalta suunnittelutyö on alkanut yhdessä sosiaalityön kanssa.
- Psykososiaalisen tuen palveluissa ollaan järjestämässä **omaistyön kick off -tilaisuus** päihdepalvelujen vetovastuulla, mutta laaja-alaisessa yhteistyössä muiden yksiköiden kanssa.
- **Päihdehoidon tiekartta on edistynyt** toivotusti ja toimenpiteiden vastuutahot on määritelty.
- Sosiaali- ja terveyspalvelujen **henkilöstölle on järjestetty lisäkoulutusta mielenterveys- ja päihdeasioissa.**

Ikäihmisten ja erityisryhmien asuminen

- **Ikääntyvien välimuotoisen asumisen hanke etenee suunnitelman mukaisesti.** Tarvekartoitus ja tiekartta ovat valmistuneet helmikuussa.

Kestävämmät ja ekologisemmat sosiaali- ja terveyspalvelujen hankinnat

- Hankintojen **ympäristökriteerien tiekarttatyön valmistelu on aloitettu**, ja on valittu vuonna 2021 toteutettavat hankinnat, joissa ympäristökriteereitä pilotoidaan.

Hyvinvointikeskusten jalkautuvat palvelut

- **Hyvinvointikeskusten palvelukioskien yhteistä kehittämistä ja markkinointia** toteutettiin järjestyksessään kolmannessa kumppanuusiltapäivässä, johon osallistui yli 90 järjestöä, yhdistystä tai kaupungin yksikön edustajaa.

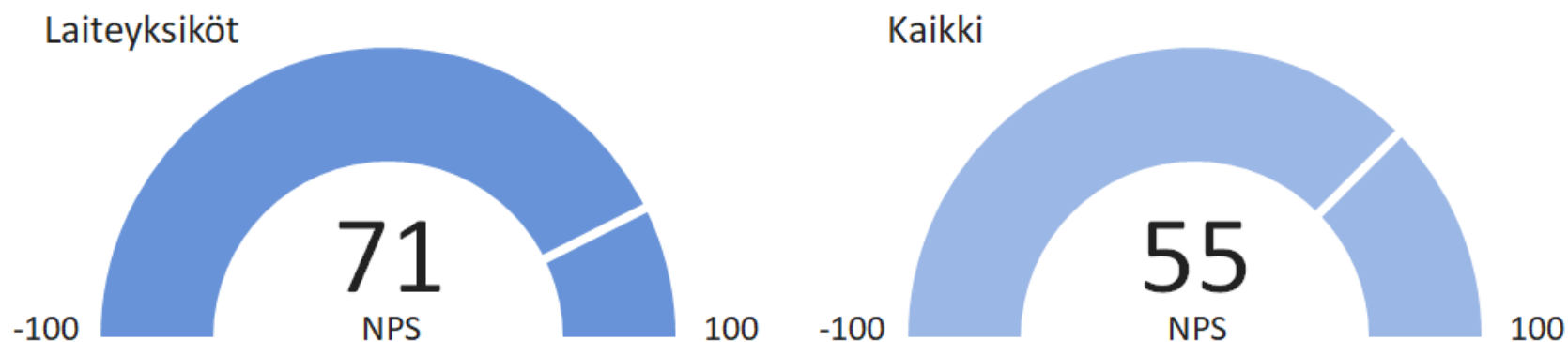
Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Asiakkaat

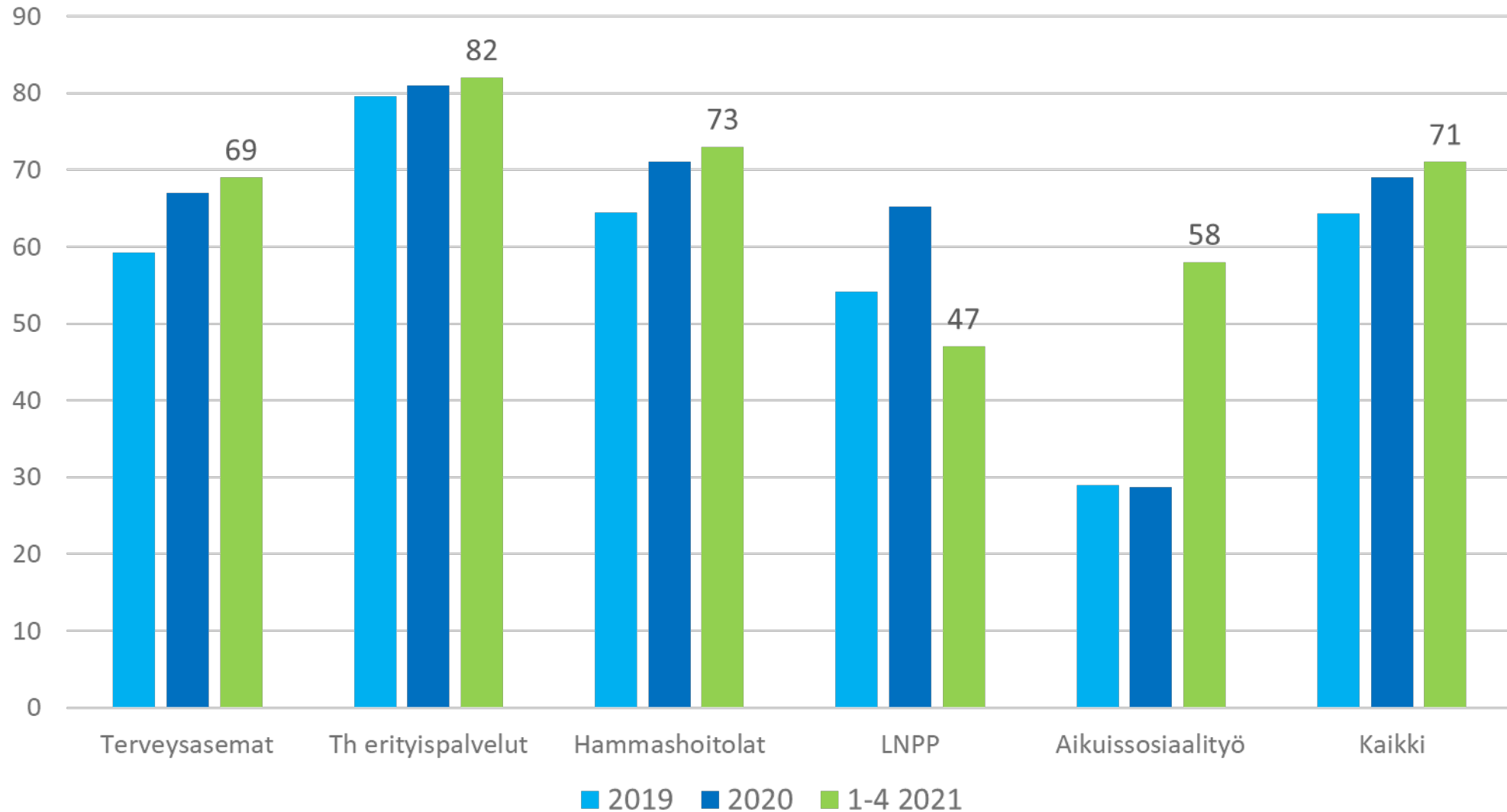
NPS-palautteet

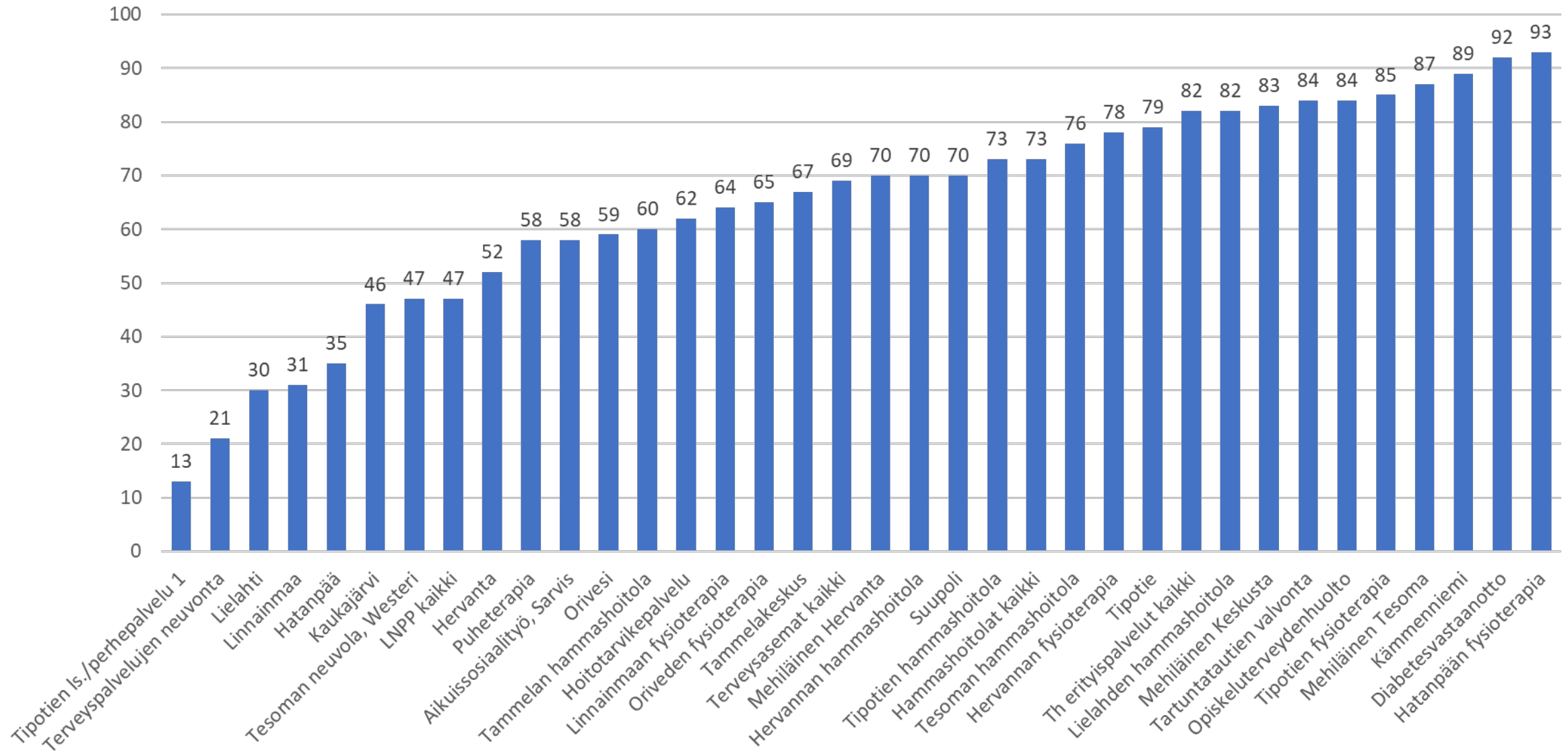
- NPS-kysely on sosiaali- ja terveystalvveluissa jatkuvan palautteen peruskysely.
- Tarkastelussa ovat 37 laiteyksikön tulokset.
- Vuoden 2020 vertailutulokset ovat koronan vuoksi jaksoilta 1-3 ja 10-12.
- Tammi-huhtikuun 2021 palautteet ovat 4 500 asiakkaalta.
- Laiteyksiköiden NPS-yhteistulos on 71.
- Terveystalvvelujen neuvonnan NPS on 21 (N = 2180).
- Terveystalvvelujen neuvonnan kanssa soten yhteistulos on 55.

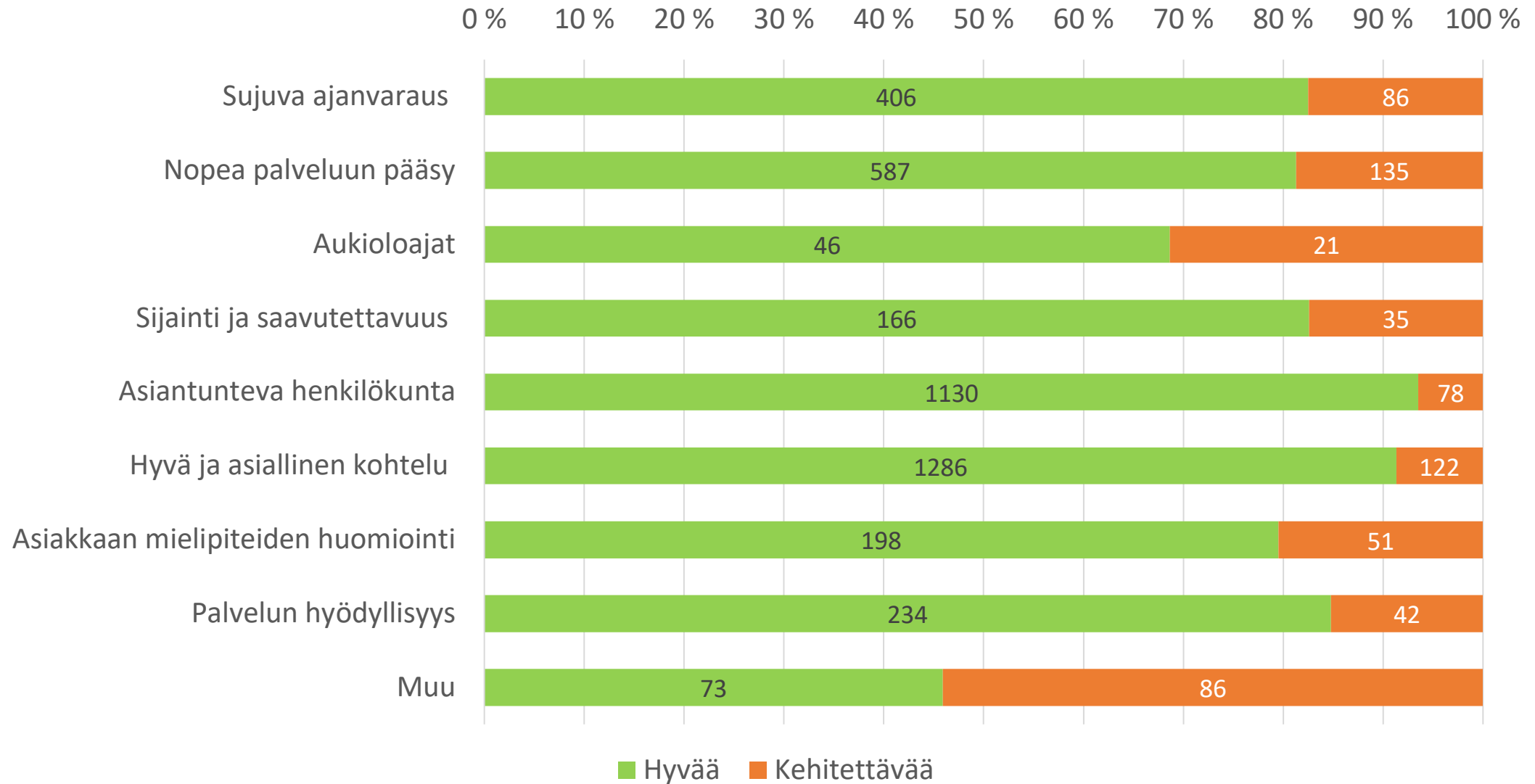
Palveluryhmien NPS-pisteet 2019 , 2020 ja 1-4/2021

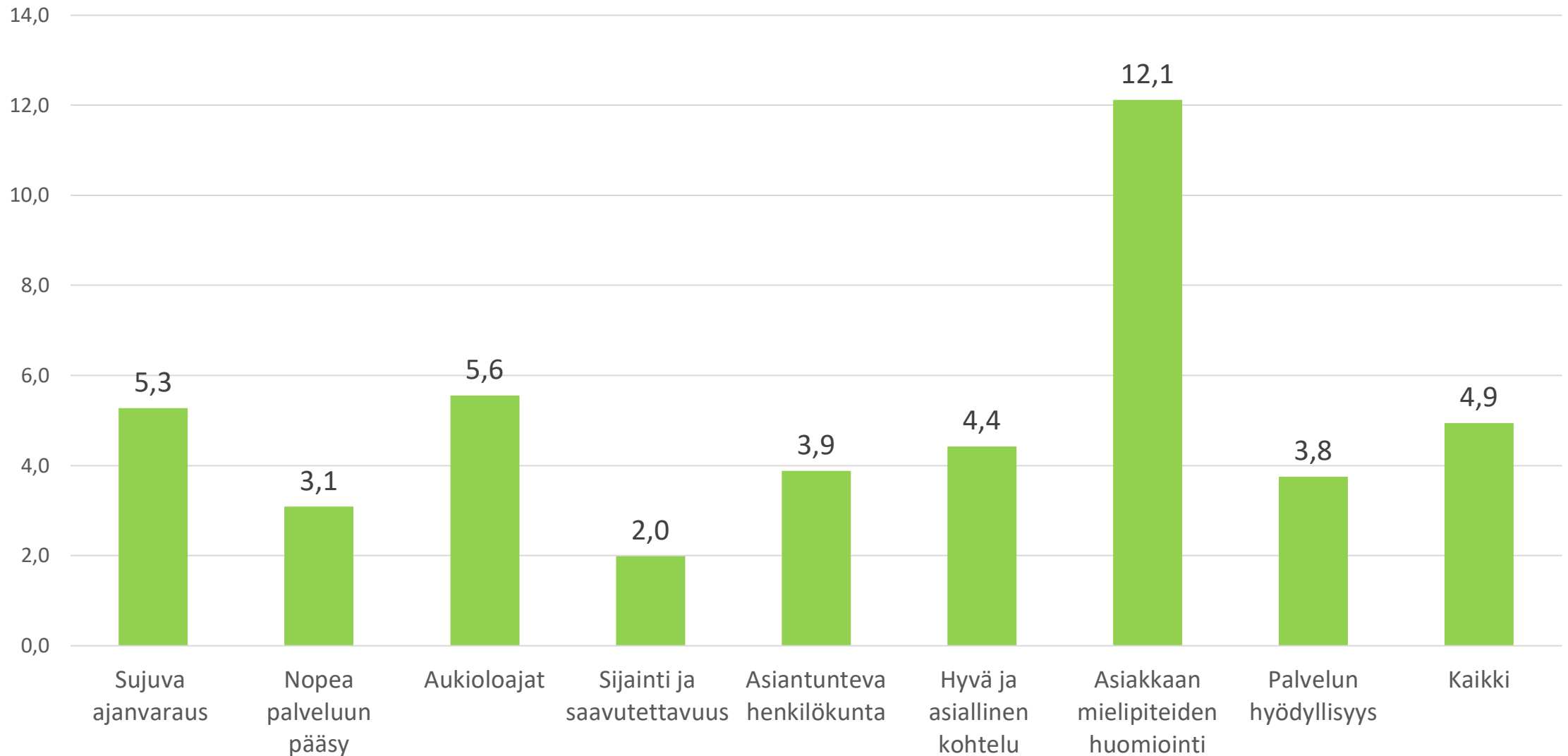
Yksiköiden NPS-pisteet 1-4/2021

Palvelussa oli hyvää tai kehitettävää?

Palvelussa hyvää; muutos %-yksikköä vuoteen 2020

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Riskienhallinta

Riskienhallinnan tilanne, mahdolliset uhat ja niiden hallintakeinot

Ulkoisena riskinä on koronapandemia, joka jatkuu edelleen, ja vaihtelevat tartuntatilanteet vaarantavat ajoittain yhteiskunnan elintärkeitä toimintoja. Koronapandemian vaikutukset palvelutarpeiden kasvuun ovat ilmeiset, mutta huonosti ennakoitavissa. Koronan aikana erityisesti lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt, mikä ilmenee väkivaltaisena käytöksenä.

- Rokotusten järjestämiseksi on perustettu massarokotuspiste, jonne on rekrytoitu henkilöstöä. Rokotuspisteen järjestämisessä on pyritty kiinnittämään huomiota erityisesti asiakaskokemukseen. Viestintään ja mediayhteistyöhön on panostettu. Toista massarokotuspistettä kesän ajaksi on alettu suunnittelemaan.
- Raportointiin on rokotustilanteen seuraamista varten rakennettu kaupungin oma Power BI näkymä täydentämään THL:n raportointia.
- Asunnottomien päihdekäyttäjien keskuudessa on ollut koronaepidemia, jonka hallitsemiseksi on jouduttu ajamaan ei-kiireellistä toimintaa alas (kohortointiin tarvittava henkilöstö). Lisäksi ollaan perustamassa tahdonvastaiseen eristämiseen erikoistunut yksikkö.

Talouden riskinä on jatkunut palvelujen menojen kasvu, koska palvelujen ostot lisääntyvät edelleen. Palvelujen tarpeen kasvuun ei ole kyetty varautumaan riittävällä tavalla. Koronasta aiheutuvien lisäkustannusten valtionavustusten määrää ei tiedetä.

Operatiivisena riskinä on jatkunut työhyvinvoinnin ja jaksamisen vaarantuminen sekä toteutunut tieto- ja puhelinjärjestelmien haavoittuvuus.

- Henkilöstön osalta on ongelmia sijaisten saatavuudessa laajalti sotepalveluissa. Erityisesti lastensuojelun tilanne on ollut pitkään kriittinen. Henkilöstön jaksaminen on ollut koetuksella jatkuvan pandemiatilanteen vuoksi. Henkisen kuormituksen lisäksi mm. rokotusten järjestäminen on muuttanut työjärjestelyitä. Pandemian jatkuminen on tuonut uudenlaiset haasteet myös johtamiselle ja esihenkilötyölle. Psykososiaalista tukea on tarjottu henkilöstölle järjestämällä tarvittaessa aikoja työterveyspsykologin vastaanotolle työntekijän resilienssin vahvistamiseksi. Henkilöstön jaksamista on tuettu väliaikaisesti kaupunkitasolla korottamalla ePassin liikunta- ja kulttuurisetelin arvoa 200 euroon.
- Tietoliikenteen ja puhelinjärjestelmän osalta ongelmia on ollut erityisesti ajanvarauksessa. Näistä johtuen on otettu käyttöön erillinen ajanvarausjärjestelmä rokotuksia varten, joka ei ole yhteydessä Pegasos-potilastietojärjestelmään. Puhelinjärjestelmäongelmien vuoksi ajanvaraus ja neuvontapuhelin on kaatunut ja yhteydenotot ruuhkautuneet. Palveluntuottajan (DNA) kanssa on käyty neuvotteluita asian ratkaisemiseksi.

Strategisena riskinä on jatkunut hyvinvointierojen ja palvelutarpeiden kasvu.

- Riskiä on pyritty pienentämään kehittämällä paljon palveluja käyttävien asiakkaiden palveluita mm. päihdehoidon tiekartan laatimisen avulla.

Vahinkoriskinä on toteutunut turvallisuuden heikentyminen, koska asiakkaiden ja omaisten häiriökäyttäminen on lisääntynyt.

- Henkilöstölle on tarjottu koulutusta tilanteiden kohtaamiseen. Lisäksi turvallisuustilannetta arvioidaan jatkuvasti.

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

Tuloksellisuuspilotit

Tuloksellisuuspilottit 1/2

TAMPERE.

Projektin/toimenpiteen nimi	Toimenpiteen tilanne	Toimenpiteen poikkeamat toteumasta
Tuottavuuspilotti: Kotihoito keskusta		<ol style="list-style-type: none"> 1. Data-analyysit valittujen asiakasryhmien osalta ja asiakastyytyväisyystiedon hyödyntämisen kehittäminen jatkuu. 2. Palveluiden johtamisessa käytettävien seurantatietojen ja tuottavuus-seurantamittariston julkaisu Power BI -työkalulla valmistuu suunnitelman mukaisesti. 3. Valittujen mittareiden arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti vuoden 2021 aikana.
Tuottavuuspilotti: Lastensuojelu		<ol style="list-style-type: none"> 1. Määritellyt data-analyysien tekeminen ja hoitoketjutarkasteluja toteutetaan vuoden 2021 aikana. Työ edellyttää vielä tarkempaa määrittelyä. 2. Valittujen mittareiden arvioidaan toteutuvan lähes tavoitteen mukaisesti vuoden 2021 aikana.

Projektin/toimenpiteen nimi	Toimenpiteen tilanne	Toimenpiteen poikkeamat toteumasta
Tuottavuuspilotti: Asumispalveluiden asiakasohjaus		<ol style="list-style-type: none"> 1. Varjobudjetointi- ja toteumien seuranta Power BI -työkalulla PSOP-järjestelmää hyödyntäen arvioidaan toteutuvan vuoden 2021 aikana. 2. Data-analyysit valittujen asiakasryhmien osalta ja asiakassegmentoinnin kehittäminen jatkuu erilaisten pilotointien avulla vuoden 2021 aikana. 3. Valittujen mittareiden arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti vuoden 2021 aikana.
Tuottavuuspilotti: Terveysasemapaalvelut (Tammelakeskus, Linnainmaa, Hervanta, Mehiläinen Omalääkärisi Keskusta)		<p>Digitaalisten palveluiden määrän osuus kaikista kontakteista ja kaikista asiakkaista sekä työntekijäkokemuksen ja asiakaskokemuksen arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti vuoden 2021 aikana.</p> <p>Väestövastuuseen suhteutettujen nettomenojen arvioidaan ylittyvän tavoitteesta, johtuen lähinnä koronaan liittyvistä menoista.</p>

Tuloksellisuuspilottit 2/2

Projektin/toimenpiteen nimi	Toimenpiteen tilanne	Toimenpiteen poikkeamat toteumasta
Tuottavuuspilotti: Vammaispalvelut		<p>1. Asiakassegmentointityön kehittäminen jatkuu vammaispalveluissa.</p> <p>2. Valittujen mittareiden arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti vuoden 2021 aikana.</p>
Tuottavuuspilotti: Hyvinvointikeskus (Koilliskeskus)		<p>Hyvinvointikeskuksen toiminnan tuloksellisuutta kuvaavien mittareiden määrittäminen on toteutettu painottuen laadulliseen arviointiin.</p> <p>Tarkemman tuloksellisuuden tarkastelun määrittäminen aloitettu ja määritellyt mittarit. Valittujen mittareiden arvioidaan toteutuvan tavoitteen mukaisesti vuoden 2021 aikana.</p>

Palvelu- ja vuosisuunnitelman raportointi

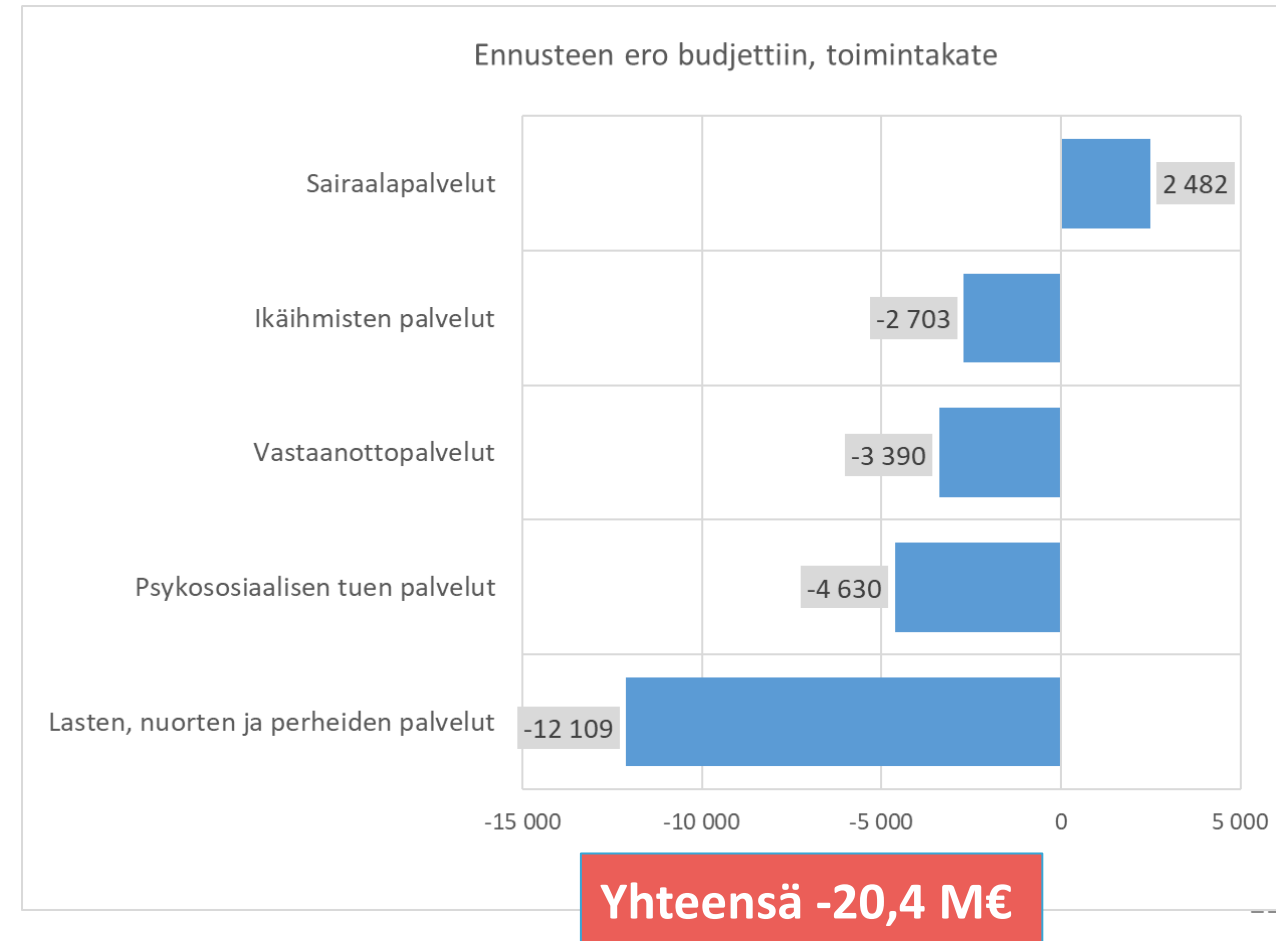
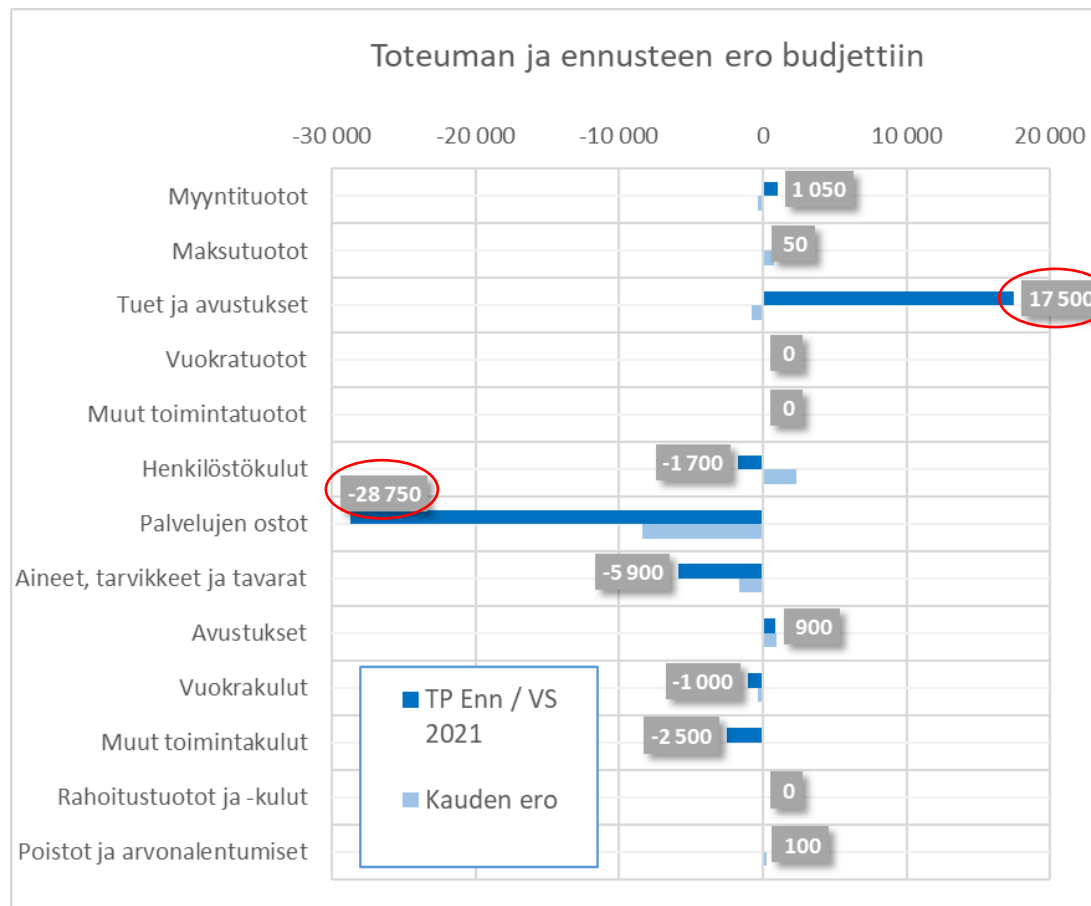
Talous

Sosiaali- ja terveyslautakunta

TP-Ennusteen
nettokasvu
40,2 M€ / 4,9 %

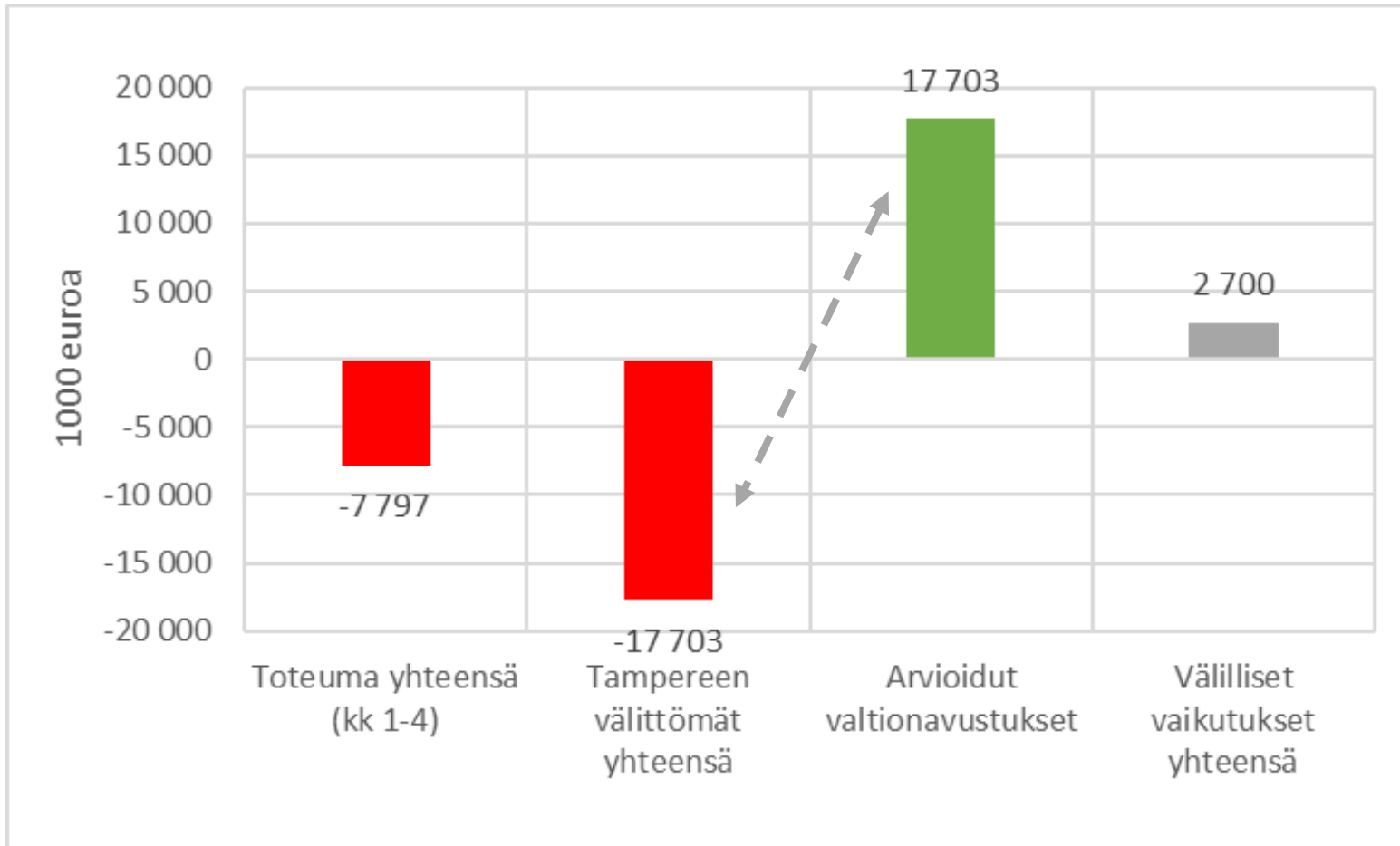
Sosiaali- ja terveyslautakunta	Tot. 2020 1-4	VS 2021 1-4	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021
Toimintatulot	36 002	35 933	35 682	113 085	107 658	126 258	18 600
Toimintamenot	-295 336	-308 349	-315 439	-925 749	-940 173	-979 123	-38 950
Toimintakate	-259 335	-272 416	-279 757	-812 665	-832 515	-852 865	-20 350

Lautakunnan talouden toteutuma ja ennuste

- Sosiaali- ja terveyslautakunnan tammi-huhtikuun toimintakate on toteutunut 7,3 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana. Koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi erityisesti vastaanottopalvelujen talouden toteutumaan. Suurimmat ylitykset ovat laboratoriopalvelujen ostoissa, mikä aiheutuu koronatestauksesta. Tammi-huhtikuussa on kirjattu välittömiä koronakustannuksia yhteensä 7,8 milj. euroa. Koronakustannuksiin saatavia valtionavustuksia ei ole jaksotettu alkuvuoden toteutumaan. Lisäksi lastensuojelun menot ovat toteutuneet selvästi ajankohdan vuosisuunnitelmaa suurempina.
- **Tilinpäätösennusteen toimintakate on 20,4 milj. euroa budjetoitua heikompi.** Suurimmat ylitykset ovat lastensuojelun ja vammaispalvelujen ostoissa. **Ennuste on heikentynyt** maaliskuun ennusteeseen verrattuna **4,4 milj. euroa** pääosin lastensuojelun ostopalvelujen ja tehostetun palveluasumisen ostojen ylityksen kasvusta johtuen. Koronakustannukset näkyvät merkittävinä menojen ylityksinä ja arvioidut valtion korona-avustukset tulojen ylityksinä. Tilinpäätösennusteen nettomenojen kasvu edellisvuoteen verrattuna on 40,2 milj. euroa eli +4,9 %.
- **Tilinpäätösennusteessa on arvioitu koronan aiheuttamia välittömiä kustannuksia noin 17,7 milj. euroa, johon on ennustettu 100 % valtionavustus.** Lisäksi Oriveden yhteistoiminta-alueen koronakustannukset ovat arviolta noin 0,4 milj. euroa. Koronan suurimmat talousvaikutukset aiheutuvat koronatestauksesta, massarokotusten järjestämisestä ja suojarustekustannuksista.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 18,6 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä johtuu pääosin välittömien koronakustannusten kattamiseksi saatavista valtionavustuksista. Valtionavustusten hakumenettelystä ja -kriteereistä tiedotetaan vasta myöhemmin, joten ennuste perustuu arvioon. Myyntituottojen ennustetaan ylittävän aiheutuneisiin kustannuksiin perustuvan Oriveden yhteistoimintaosuuden vuoksi. Maksutuottojen kertymään vaikuttaa 1.7.2021 voimaan tulevan asiakasmaksulain muutokset, jotka pienentävät maksutuottoja erityisesti ikäihmisten palveluissa. Maksutuottojen ennuste on hieman budjetoitua parempi asiakasmaksulain muutoksen vaikutuksista huolimatta.
- Toimintakulujen ennuste on 39,0 milj. vuosisuunnitelmaa suurempi. Suurimmat ylitykset ovat palvelujen ostoissa sekä hoitotarvikekustannuksissa. Palvelujen ostoissa on merkittäviä ylityksiä etenkin lastensuojelun sijaishuollossa ja vammaispalveluissa sekä koronatestaukseen liittyvissä laboratoriopalveluissa. Vastaavasti erikoissairaanhoidon palvelutilauksen Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä (PSHP) ennustetaan toteutuvan talousarviota pienempänä. Aineet, tarvikkeet ja tavarat tiliryhmän ylitykset johtuvat pääosin lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden kasvaneista kustannuksista sekä koronaviruspandemiasta johtuvista suojarustekustannuksista. Henkilöstökulujen ennustetaan toteutuvan vuosisuunnitelmaa suurempina massarokotuspisteen ja terveysasemien resurssitarpeen sekä eläkemenoperusteisten maksujen vuoksi. Vastaavasti suun terveydenhuollossa, ikäihmisten palveluissa ja sairaalapalveluissa henkilöstömenot alittuvat rekrytointihaasteista johtuen. Työvoimavajetta on korvattu palvelujen ostoilla. Vuokratulot ylittävät, koska uusia tiloja ei ole huomioitu kaikilta osin talousarviossa mm. koronavastaanoton ja massarokotuspisteen osalta. Lisäksi ikäihmisten palvelujen koneiden ja laitteiden vuokrat toteutuvat suunniteltua suurempina mm. lääkeautomaattien lisäämisestä johtuen. Muihin toimintakuluihin on arvioitu Tesoman hyvinvointialianssin sopimuksen mukainen bonus, mikä johtuu kustannusten alittumisesta ensimmäisellä neljän vuoden sopimusjaksolla.
- Palveluryhmissä on ryhdytty toimenpiteisiin ennustettujen ylitysten pienentämiseksi, mutta käytettävissä olevilla toimenpiteillä ei pystytä merkittävästi pienentämään ennustettuja ylityksiä.

Koronan talousvaikutukset, yhteenveto

Lisäksi Oriveden yhteistoiminta-alueen välittömät kustannukset yht. 0,4 M€, johon on ennustettu vastaava yhteistoimintaosuustulojen ylitys.

Merkittävimmät vaikutukset

- Arvio poikkeustilanteen kestosta heinäkuun loppuun asti, jonka jälkeen palataan vähitellen (mm. testausmäärät) kohti normaalia.

Välittömät vaikutukset

- Tammi-huhtikuussa (4 kk) toteutuneita kustannuksia yht. 7,8 M€
- Tampereen välittömät kustannukset **yhteensä 17,7 M€** ja Oriveden 0,4 M€
- Testauskustannukset (laboratoriopalvelut) 9,5 M€
- Massarokotukset (2,7 M€)
- Suojavarusteet (1,6 M€)
- Henkilöstömenot (3,5 M€, josta massarokotukset 1,5 M€)
- Vastaanottopalvelujen tulojen menetykset (0,5 M€)

Välilliset vaikutukset

- Vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten alittuminen (-0,7 M€)
- Omaishoidontuen palvelusetelien alittuminen (-0,3 M€)
- Mielenterveyspalvelujen kasvu (0,3 M€)
- PSHP:n palvelutilauksen alittuminen (-2 M€)

Investoinnit

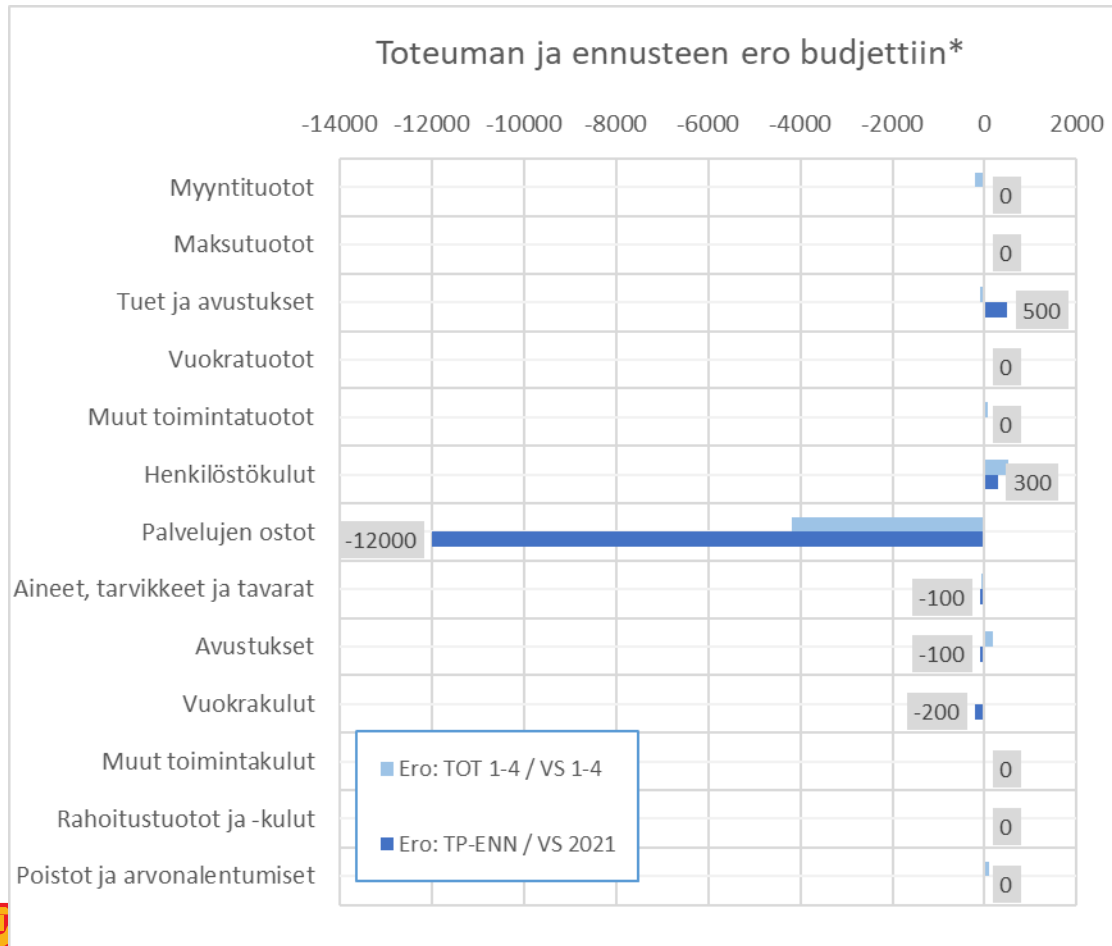
Investoinnit	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021
Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmä	-111	-335	-768	-768	0
Vastaanottopalvelujen palveluryhmä	-114	-820	-420	-420	0
Psykososiaalisen tuen palveluryhmä	-23	-73	-111	-111	0
Ikäihmisten palveluryhmä	-165	-208	-502	-502	0
Sairaalapalvelujen palveluryhmä					0
Yhteensä	-413	-1 436	-1 801	-1 801	0

- Sosiaali- ja terveyslautakunnan investointien toteutuminen painottuu loppuvuoteen. Alkuvuonna investointeja on toteutunut 0,4 milj. euroa. Investointiennuste on 1,8 milj. euroa, mikä on budjetoidun mukainen.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmä

Lasten, nuorten ja perheiden palveluryhmä	Tot. 2020 1-4	VS 2021 1-4	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	3 041	3 264	2 873	9 642	9 755	10 255	500	-390
Toimintamenot	-36 698	-35 373	-38 818	-114 458	-108 693	-121 302	-12 609	-3 445
Toimintakate	-33 657	-32 109	-35 945	-104 815	-98 937	-111 047	-12 109	-3 836

TP-Enn.
nettokasvu
6,2 M€ / 5,9 %

- Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimintakate on toteutunut 3,8 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana, mikä johtuu pääosin lastensuojelun sijaishuollon ostopalvelujen palvelutarpeen kasvusta. Kustannusten kasvun taustalla on erityisesti pitkäaikaisen osastohoidon ja lyhytaikaisen perhehoidon hoitovuorokausien kasvu, asiakkaiden ohjautuminen vaativan erityistason yksiköihin ja hintojen nousun vaikutus.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 12,1 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,5 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä johtuu koronakustannuksiin arvioidusta valtionavustuksesta.
- Toimintakulujen ylitysennuste on 12,6 milj. euroa, mikä johtuu pääosin lastensuojelun sijaishuollon ostopalvelujen kasvusta. Lisäksi lastensuojelun kuluvan vuoden budjetti on selvästi pienempi kuin edellisvuoden toteuma.

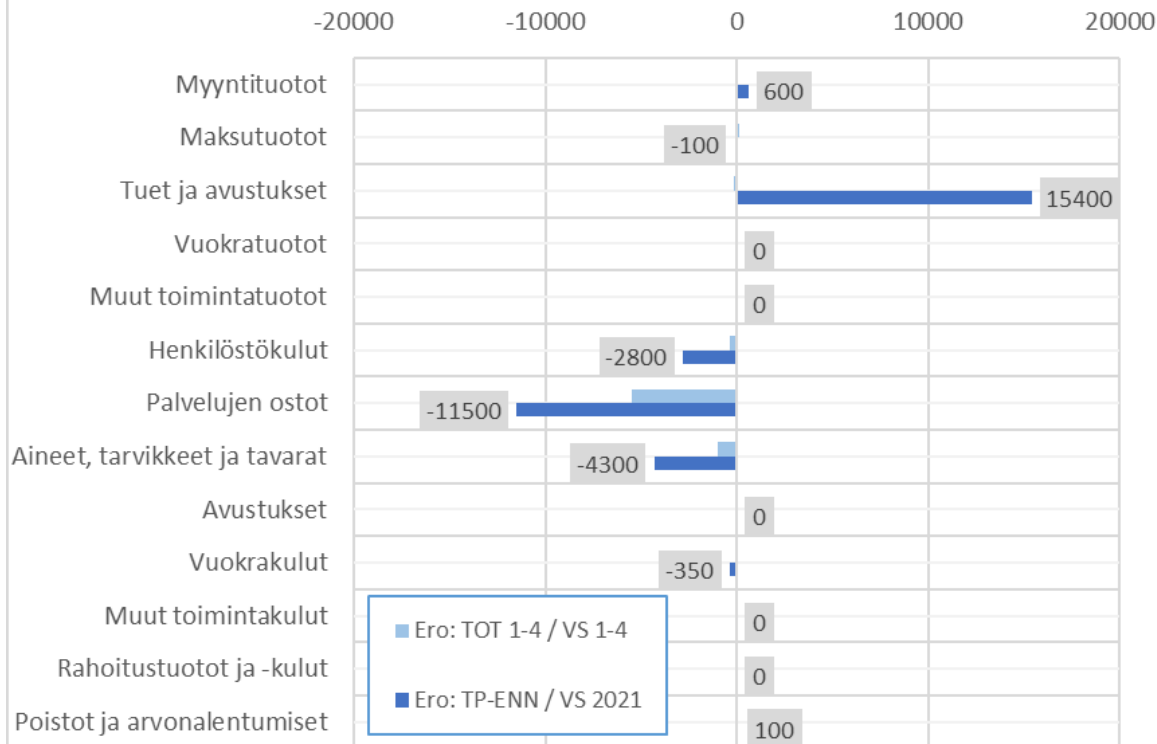
*Kuvio ei sisällä palvelualueen hallinnon ja asiakasohjauksen vyörytyksiä.

Vastaanottopalvelujen palveluryhmä

Vastaanottopalvelujen palveluryhmä	Tot. 2020 1-4	VS 2021 1-4	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	6 029	6 154	6 174	18 246	18 448	34 348	15 900	20
Toimintamenot	-31 434	-30 844	-37 472	-100 975	-95 506	-114 796	-19 290	-6 628
Toimintakate	-25 405	-24 690	-31 298	-82 729	-77 058	-80 448	3 390	-6 608

Ei
vertailukelpoista
kasvua

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin*

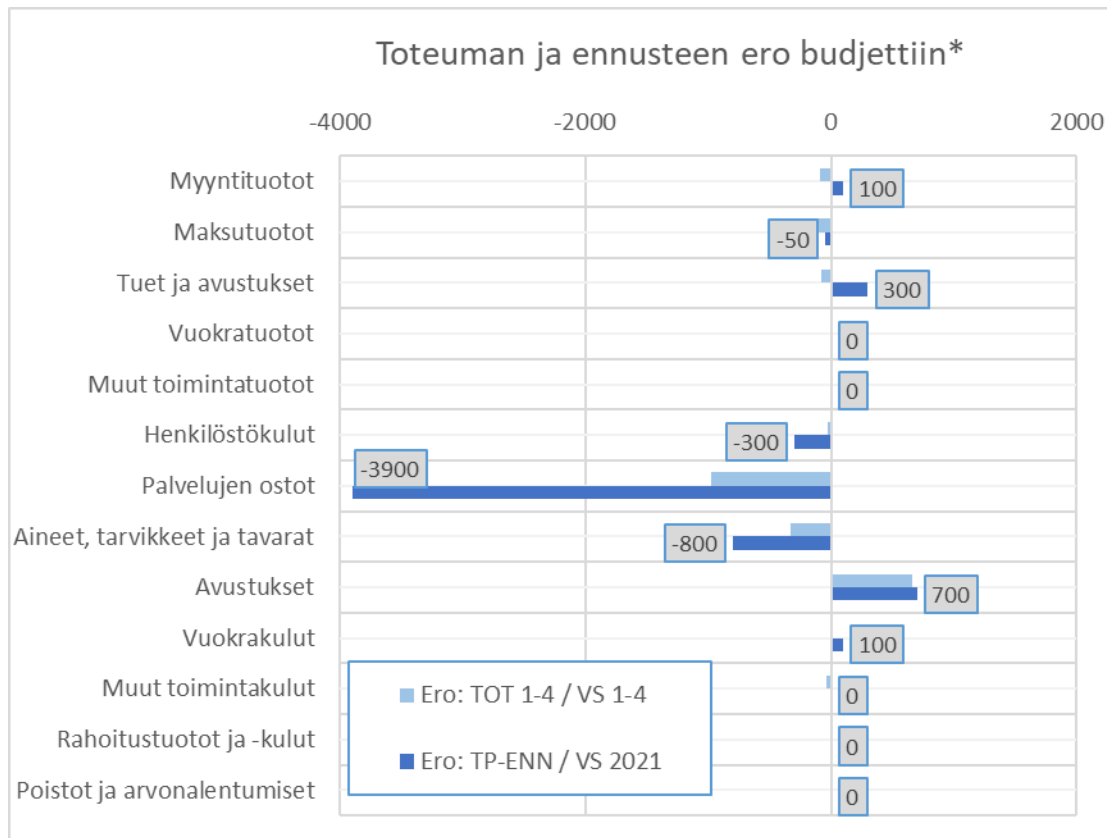
- Vastaanottopalvelujen toimintakate on toteutunut 6,6 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana, mikä johtuu pääosin koronatestauksen sekä lääkkeiden ja hoitotarvikkeiden kustannuksista.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 3,4 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 15,9 milj. euroa budjetoitua suurempana, mikä johtuu pääosin koronakustannuksiin arvioidusta valtionavustuksesta. Lisäksi aiheutuneisiin kustannuksiin perustuvan Oriveden yhteistoimintaosuuden ennustetaan toteutuvan suunniteltua suurempana. Maksutuottojen arvioidaan toteutuvan suunniteltua pienempinä, koska koronan aiheuttama poikkeustilanne on vähentänyt palvelujen käyttöä.
- Toimintakulujen ennuste ylittää vuosisuunnitelman 19,3 milj. eurolla. Suurimmat ylitykset ovat palvelujen ostoissa, lääkkeissä ja hoitotarvikkeissa sekä henkilöstökuluissa. Henkilöstökulujen ylitys aiheutuu massarokotuspisteen ja terveysasemien resurssitarpeesta. Vastaavasti suun terveydenhuollossa on työvoimavajetta, jota on korvattu työvoimanvuokrauksella. Palvelujen ostojen ylitys johtuu pääosin koronatestaukseen liittyvistä laboratoriopalvelujen ostoista ja suun terveydenhuollon työvoimanvuokrauksen kustannuksista. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kuluvan vuoden budjetti on pienempi kuin edellisvuoden toteuma ja kustannusten ennustetaan kasvavan edellisvuodesta noin 10 %. Vuokratulujen ylitykset johtuvat pääosin koronaan liittyvistä tilajärjestelyistä.

Psykososiaalisen tuen palveluryhmä

Psykososiaalisen tuen palveluryhmä	Tot. 2020 1-4	VS 2021 1-4	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	7 570	6 949	6 484	24 879	20 773	21 123	350	-465
Toimintamenot	-48 650	-45 430	-45 958	-150 585	-137 530	-142 510	-4 980	-528
Toimintakate	-41 079	-38 481	-39 474	-125 706	-116 757	-121 387	-4 630	-993

Ei vertailukelpoista kasvua

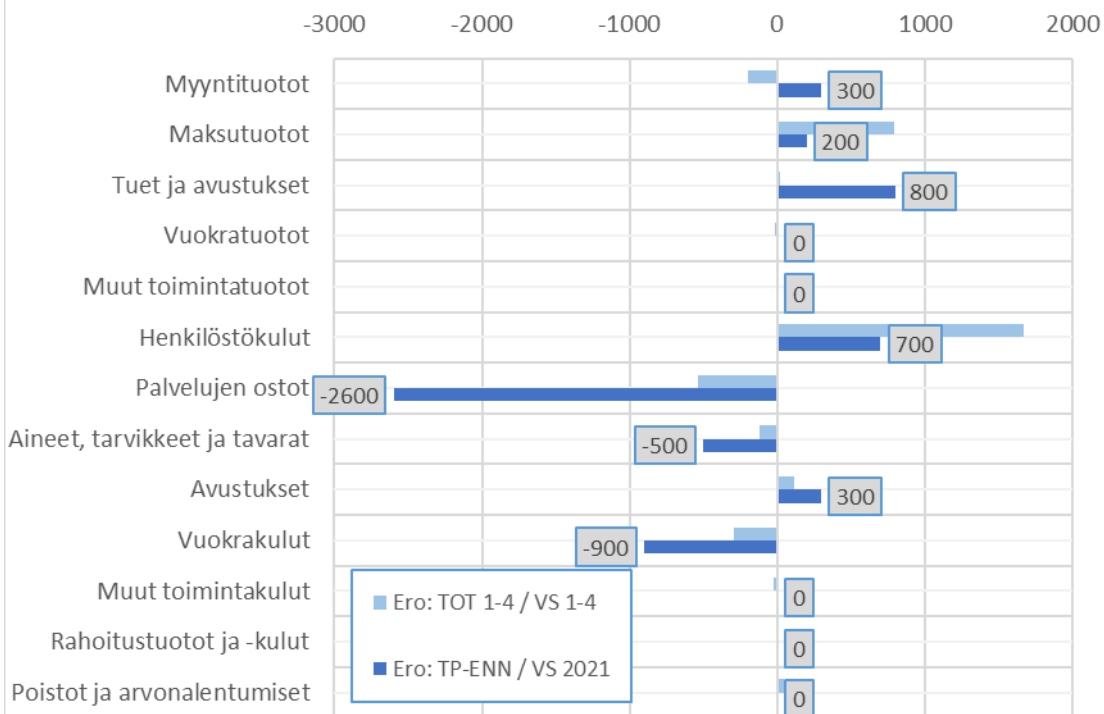
- Psykososiaalisen tuen palvelujen toimintakate on toteutunut tammi-huhtikuussa 1,0 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa heikompana.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 4,6 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,4 milj. euroa talousarviota parempana. Ylitykseen vaikuttaa koronakustannuksiin arvioidut valtionavustukset sekä Oriveden yhteistoimintaosuus. Vastaavasti vastaanottokeskuksen paikkamäärän väheneminen ja asiakasmaksulain muutokset pienentävät tulokertymää.
- Toimintakulujen ylitysennuste on 5,0 milj. euroa, mikä johtuu pääosin vammaispalveluiden sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen ostoista. Palvelujen ostojen ylitykset johtuvat mm. vammaispalvelujen palvelusetelien käytön lisääntymisestä ja omaan kotiin tuotetusta palveluasumisesta sekä päihde- ja mielenterveyspalvelujen tukiasumisen ja tehostetun palveluasumisen kustannuksista. Lääke- ja hoitotarvikemenot ylittivät vähävaraisille hankituista kasvomaskeista sekä huume kuntoutuksen lisääntymisestä johtuen. Henkilöstökuluissa on ylitystä Tampereen asumispäivystyksessä pahentuneesta koronatilanteesta ja vammaispalvelujen resurssitarpeesta johtuen. Koronan aiheuttama poikkeustilanne on vähentänyt vammaispalvelulain mukaisten kuljetusten määrää.

Ikäihmisten palveluryhmä

Ikäihmisten palveluryhmä	Tot. 2020 1-4	VS 2021 1-4	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	18 907	17 636	18 130	58 576	52 890	54 190	1 300	493
Toimintamenot	-73 696	-69 359	-68 348	-230 825	-215 158	-219 161	-4 003	1 011
Toimintakate	-54 788	-51 723	-50 219	-172 249	-162 268	-164 971	-2 703	1 504

Ei vertailukelpoista kasvua

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin*

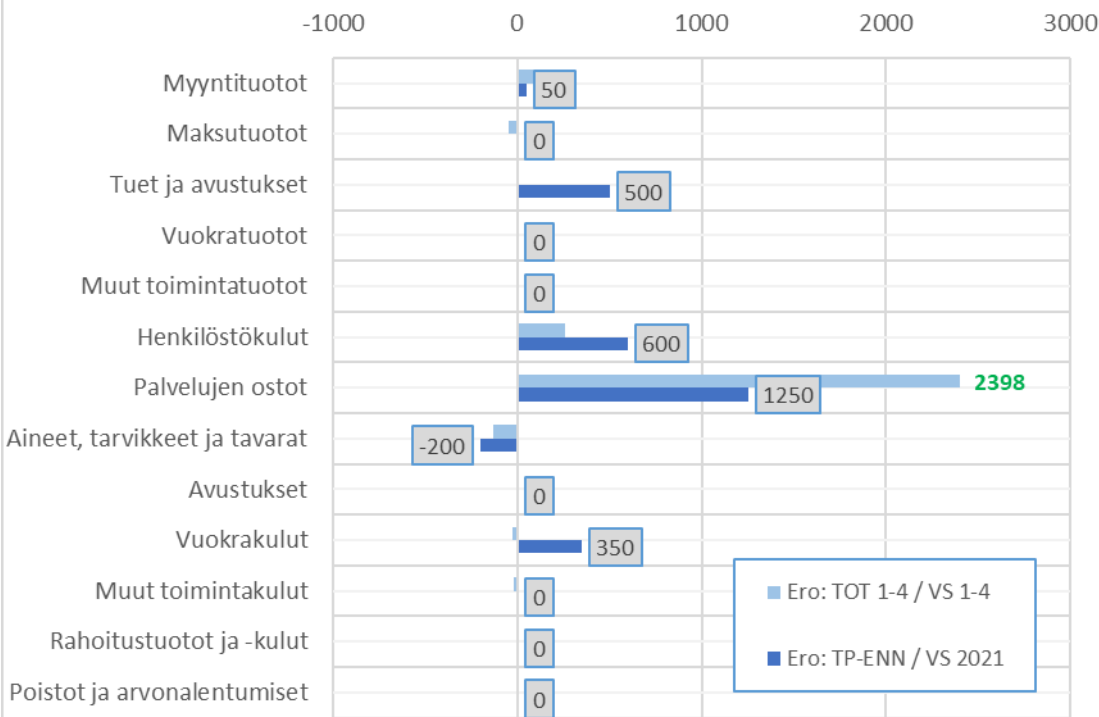
- Ikäihmisten palvelujen toimintakate on toteutunut 1,5 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa parempana, mikä aiheutuu maksutuottojen hyvästä kertymästä ja henkilöstökulujen alittumisesta.
- Tilinpäätösennusteen toimintakate on 2,7 milj. euroa budjetoitua heikompi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 1,3 milj. euroa budjetoitua suurempina, mikä johtuu pääosin koronakustannuksiin arvioidusta valtionavustuksesta. Myyntituotot toteutuvat budjetoitua suurempina aiheutuneisiin kustannuksiin perustuvasta Oriveden yhteistoimintaosuudesta johtuen. Asiakasmaksulain muutoksen 1.7.2021 arvioidaan pienentävän asiakasmaksutuottoja ikäihmisten palveluissa yhteensä 1,9 milj. euroa. Tästä huolimatta asiakasmaksujen ennustetaan toteutuvan 0,2 milj. euroa budjetoitua suurempina.
- Toimintakulujen ylitysennuste on 4,0 milj. euroa, mikä johtuu palvelujen ostoista, vuokratuista sekä lääke- ja hoitotarvikekustannuksista. Suurimmat ylitykset ovat tehostetun palveluasumisen ostoissa, mikä aiheutuu budjetoitua suuremmista hinnankorotuksista ja paikkamäärän kasvusta. Lisäksi ylityksiä on myös tilapäisen kotihoidon ostoissa, kotikuntalain kotikuntakorvauksissa ja työterveydenhuollon kustannuksissa. Vuokratulot ylittivät tilavuokrien sekä koneiden ja laitteiden vuokrien vuoksi. Tilavuokrien ylitys johtuu pääosin budjetoituvien puutteellisista tiedoista, joiden perusteella tehtiin siirtoja Sairaalapalvelujen palveluryhmään ja budjetoitiin uusien tilojen vuokrat. Koneiden ja laitteiden vuokrien ylitykseen vaikuttaa lääkeautomaattien lisääntyminen. Korona-tilanteen jatkuminen vaikuttaa hoitotarvikekulujen ylittymiseen. Vastaavasti henkilöstökulujen ennuste on vuosisuunnitelmaa pienempi, mikä johtuu rekrytointihaasteista. Työvoimavajetta on korvattu palvelujen ostoilla.

Sairaalapalvelujen palveluryhmä

Sairaalapalvelujen palveluryhmä	Tot. 2020 1-4	VS 2021 1-4	Tot. 2021 1-4	TP 2020	VS 2021	TP 2021 Enn.	TP Enn / VS 2021	Kauden ero
Toimintatulot	455	1 931	2 020	1 741	5 791	6 341	550	90
Toimintamenot	-104 860	-127 343	-124 842	-328 906	-383 286	-381 354	1 932	2 502
Toimintakate	-104 405	-125 413	-122 821	-327 165	-377 495	-375 013	2 482	2 591

Ei vertailukelpoista kasvua

Toteuman ja ennusteen ero budjettiin

- Sairaalapalvelujen tammi-huhtikuun toimintakate on toteutunut 2,6 milj. euroa ajankohdan vuosisuunnitelmaa parempana, mikä johtuu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin (PSHP) erikoissairaanhoidon palvelutilauksen alituksesta koronatilanteen vuoksi. Poikkeustilanteen pitkittyminen hidastaa ja siirtää hoitojonojen purkamista eteenpäin. Lisäksi uuden palveluryhmän rekrytoinnit ovat viivästyneet, mikä vaikuttaa henkilöstökulujen säästöihin.
- Sairaanhoitopiirin laskutuksen ja suoritämäärien kehitykseen ja vertailukelpoisuuteen vaikuttavat koronaepidemian kehitys, vuoden 2021 alusta tapahtuneet organisaatio ja -hinnoittelumuutokset sekä PSHP:n perimän siirtoviivemaksun poistuminen vuodelta 2021. Vuoden 2021 alusta kaupungin aikuispsykiatrian avopalvelut siirtyivät osaksi PSHP:n psykiatrian palveluita ja TAYS Hatanpäältä yksi vuodeosasto ja geriatrian poliklinikka siirtyivät kaupungin palveluihin.
- Tammi-huhtikuun toteuman perusteella PSHP:n erikoissairaanhoidon palvelutilauksen laskutuksen ennustetaan alittavan talousarvion 2,0 milj. eurolla vuonna 2021. Huhtikuun lopulla epidemiatilanne parani, minkä arvioidaan näkyvän myös erikoissairaanhoidon palvelutuotannon ja käytön lisääntymisenä. Ennusteessa on arvioitu erikoissairaanhoidon palvelukäytön ja laskutuksen olevan jälkimmäisellä vuosipuoliskolla suurempaa kuin vuoden ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Koronatilanteessa tapahtuvilla muutoksilla on merkittävä vaikutus PSHP:n laskutuksen toteumaan ja tilinpäätösennusteeseen. Ensihoidon ja erityisvelvoitemaksun ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina.
- Palveluryhmän tilinpäätösennusteen toimintakate on 2,5 milj. euroa budjetoitua parempi.
- Toimintatuottojen ennustetaan toteutuvan 0,6 milj. euroa budjetoitua suurempana, mikä johtuu koronakustannuksiin arvioidusta valtionavustuksesta. Tilinpäätösennuste ei sisällä valtionavustuksia PSHP:n koronakustannuksiin, koska valtionavustusten hakumenettelystä ja -kriteereistä ei ole vielä tietoa.
- Toimintakulujen ennuste alittaa vuosisuunnitelman 1,9 milj. eurolla. Henkilöstökulujen säästö johtuu rekrytointien viivästyneisyydestä. Palvelujen ostojen ennuste on budjetoitua pienempi PSHP:n palvelutilauksesta johtuen. Vastaavasti kuntoutuksen palvelujen ostoihin ennustetaan ylitystä, mikä johtuu mm. vuokratyövoiman ostoista ja Tammenlehväkeskuksen palvelujen ostoista Oriveden palveluissa. Koronatilanteen jatkuminen vaikuttaa hoitotarvikkeiden ylittymiseen. Vuokratulut alittuvat, koska ikäihmisten palveluryhmästä siirrettiin liikaa vuokria sairaalapalvelujen budjettiin.

Tuottavuusmittaristo

Tuottavuusmittarit, Sosiaali- ja terveyslautakunta	30.4.2020	30.4.2021	Muutos	Muutos%	TA 2021
Päämittarit					
Nettokustannukset, euroa/asukas	-1 087	-1 158	-71	6,5 %	-3 405
Käyttökustannukset, euroa/asukas	-1 239	-1 307	-68	5,5 %	-3 853
Työvoimakustannukset, euroa/asukas	-318	-286	33	-10,3 %	-937
Palveluhankinnat, euroa/asukas	-785	-891	-106	13,6 %	-2 540
Täydentävät mittarit					
Asiakaskokemus*	69	71	2	2,9 %	-
Selittävät mittarit					
Työntekijäkokemus, QWL (max 100)	56,57	57,35	0,78	1,4 %	60
Sairauspoissaolot, %	6,45	5,38	-1,07 %-yks.		5,49
Hankintaosaaminen, taso (max 100)	-	-	-	-	67
Tilatehokkuus, htm2/asukas	0,81	0,82	0,00	0,3 %	0,79
Asukasmäärä	238 656	241 672	3 016	1,3 %	244 500
* Asiakaskokemusta mitataan palvelualueen eri palveluissa eri tavoin ja yhteistä mittaria kehitetään. Mittariin on koottu NPS-pisteet seuraavista palveluista: terveysasemapaalvelut, terveydenhuollon erityispalvelut, hammashoitolat, lasten, nuorten ja perheiden palvelut sekä aikuissosiaalityö					

- Asukaskohtaiset käyttökustannukset ovat kasvaneet 5,5 % edellisvuoteen verrattuna.
- Koronaviruspandemian aiheuttamat kustannukset vaikuttivat merkittävästi menojen kasvuun. Alkuvuonna on kirjattu koronasta aiheutuvia välittömiä kustannuksia yhteensä 7,8 miljoonaa euroa. Suurimmat kustannukset syntyivät testaus- ja suojarustekustannuksista sekä massarokotusten järjestämisestä.
- Lisäksi palvelutarve on kasvanut mm. lastensuojelussa ja vammaispalveluissa.
- Organisaatiomuutosten ja kirjausohjeiden muutosten vuoksi työvoimakustannukset ja palveluhankinnat eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen verrattuna.
- Asiakaskokemus on hyvällä tasolla ja se on hieman parantunut mittauksen piirissä olevissa yksiköissä.
- Sairauspoissaolot ovat alentuneet edellisvuodesta.